НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

РІШЕННЯ № 1122

23.04.2026 Київ Протокол № 9

Про включення Штефанова О. А. до Переліку осіб,
які створюють загрозу національній безпеці

До Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада) було переслано Державним комітетом телебачення і радіомовлення України звернення громадянина від 03.02.2026 вх. № П-27/51 (заявник не надав згоди на розголошення відомостей стосовно його персональних даних з урахуванням вимог, встановлених Законом України «Про захист персональних даних») щодо розгляду питання про внесення Штефанова Олександра Андрійовича (рос. Штефанова Александра Андреевича) до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці (далі – Перелік).

З метою захисту національних інтересів України у сфері інформаційної безпеки, зважаючи на деструктивний вплив пропаганди та дезінформації Російської Федерації (далі – рф), Національною радою проведено офіційний моніторинг й аналіз матеріалів медіа та соціальних мереж із відкритих джерел щодо порушень вимог Закону України «Про медіа», за результатами яких зафіксовано поширення публічних антиукраїнських (антидержавних) висловлювань російського блогера та автора онлайн-контенту Штефанова Олександра Андрійовича, спрямованих на легітимізацію агресії та окупації українських територій, подальшу ескалацію військової агресії рф проти України, продовження окупації території України, розпалювання ненависті й ворожнечі проти українського народу.

Відомості, що ідентифікують особу:

Штефанов Олександр Андрійович (рос. Штефанов Александр Андреевич) (далі – Штефанов О.А.), російський блогер та автор онлайн-контенту на історично-політичні теми (канал у відеохостингу «Youtube»@alexandrshtefanov).

Місце народження: Російська Федерація, м. Москва.

Дата та рік народження: 21.05.1999.

Громадянство: Російська Федерація.

Фактичні обставини, що стали причиною для прийняття рішення та обґрунтування можливості спричинення шкоди чи загрози національній безпеці, територіальній цілісності або громадському порядку:

За результатами офіційного моніторингу й аналізу із відкритих джерел інформації було виявлено такі ознаки діяльності Штефанова О.А., що створюють загрозу національній безпеці України:

У лютому 2023 року Штефанов О.А. незаконно відвідав тимчасово окуповані території України, зокрема м. Донецьк та м. Маріуполь, позиціонуючи себе як «волонтер» російської організації «Общество. Будущее». За результатами поїздки було знято документальний фільм: «Обыкновенная денацификация» (понад 1,7 млн переглядів), у якому зафіксовано наслідки бойових дій на тимчасово окупованій території України, факти мародерства з боку російських військових, примусової мобілізації місцевого населення та викрадення цивільного населення окупаційними військами. За словами автора, це фільм: *«который помог многим жителям Донбасса быть услышанными».*

Джерело:Канал у відеохостингу «Youtube»:
https://www.youtube.com/watch?v=6uicsdZDw-Y&t=3220s

У липні 2024 року під час публічних дебатів з російським політичним діячем Володимиром Міловим: «*Штефанов vs Милов | Мир: на любых условиях или до полного разгрома Путина?»* Штефанов О.А. стверджує, що переважна більшість кримчан хоче жити у складі Росії і виступає проти повернення Криму Україні: *«Завоевание Крыма вооруженными силами Украины превратит прекрасный город Севастополь в Степанакерт…. о, при этом, справедливо ли, чтобы все жители этой территории для того, что-бы восторжествовало международное право, должны ее покинуть? На мой взгляд: нет... Есть разные политические формулы. Есть двойная юрисдикция. Вопрос с Гибралтаром обсуждался. Статус независимого государства, чтобы полностью привести аналогию с Косово. Есть разные варианты. Но, так или иначе, нельзя просто брать и передавать Крым Украине.»*

Джерело: Канал у відеохостингу «Youtube»:
https://www.youtube.com/watch?v=dcMpoNYKttU

В інтерв'ю журналісту Юрію Дудю на Youtube-сторінці «вДудь» у лютому 2024 року: «Штефанов – новая звезда политического ютуба/ вДудь» Штефанов О.А. неодноразово заявляв, що *«подавляющее большинство крымчан хочет жить в составе России»* та виступав проти прямого повернення Криму під контроль України. Серед запропонованих ним варіантів розв'язання питання півострова згадувалися різні «політичні формули», зокрема проведення нових референдумів або встановлення спеціального статусу на зразок територій із подвійною юрисдикцією. Водночас, він висловлював позицію, що міжнародно визнані державні кордони не можуть розглядатися як «непререкаемый авторитет».

Джерело: Канал у відеохостингу «Youtube»:
https://www.youtube.com/watch?v=6xIeLJGcpfU&t=3649s

У публічній дискусії з російським опозиційним блогером Максимом Кацем «Большой разговор с Максимом Кацем», Штефанов О.А. також стверджував, що до 2022 року в Україні нібито мала місце *«системная дискриминация русскоязычного населения»,* а обмеження використання російської мови та

закриття проросійських телеканалів могли виступати одним із «тригерів» повномасштабного вторгнення рф.

Джерело: Канал у відеохостингу «Youtube»:
https://www.youtube.com/watch?v=NJEa-cL_dlk&t=865s
Джерело: вебсайт «Potalonu»
https://potalonu.com/events/2db2da9c-106b-42af-b156-72edac38d081

26.12.2025 у м. Варшава у закладі «Stand Up Lokal» відбулась одна із лекцій Штефанова О.А. на тему «Главные российско-украинские исторические мифы», присвячена історії російсько-українських відносин. У зазначеній лекції Штефанов О.А. заперечував трактування Голодомору 1932–1933 років як геноцид українського народу, характеризуючи його як «*общую трагедию СССР*». У тому ж виступі він назвав Івана Мазепу «*однозначным предателем*», а Степана Бандеру — *«террористом и ксенофобом»*, а також висловлював твердження щодо причетності українських формувань до єврейських погромів 1941 року та подій Волинської трагедії.

Окремі висловлювання:

«Мазепа — это человек, который предал Россию, предал присягу, предал клятву, как [бы] ни выкручивались сейчас украинцы. Как его не назвать предателем, если Мазепа поцеловал крест, сказал, что присягает на верность Петру Алексеевичу [Петру I], а потом сказал: "Ой, кажется, он проигрывает [в Северной войне 1700−1721 годов], дайте-ка я перебегу на сторону [шведского короля] Карла XII"» - заявил Штефанов.

«Что такое Голодомор для Украины? Это их аналог Холокоста, однозначно. Они [украинцы] сделали кальку с Голодомора, собственное мифотворчество, трагедию, катастрофу. Что такое Голодомор для России? Это что-то, что придумали украинцы», - описав сучасну ситуацію Штефанов О.А.

«Есть такой «Катехизис русского революционера», в котором говорится об этике русского революционера. Что для него этично? Всё, что на благо революции! Убивать жандарма на глазах его детей этично, если идет на благо революции. Подобные системы ценностей были очень популярны. И ими же были охвачены украинские националисты. Этично всё, что помогает украинской нации, строительству украинского государства. Поэтому в этом смысле Бандера не чурался терроризма, насилия и ксенофобии», - зазначив Штефанов.

Джерело: вебсайт «ВОТТАК»
https://vot-tak.tv/90758012/shtefanov-v-varshave

На підставі аналізу встановлено, що активна діяльність Штефанова О.А. має системний і послідовний характер. Штефанов О.А. поширює наративи, які легітимізують окупацію Криму, пропонують «заморозку» військових дій на вигідних для рф умовах, здійснює історичний ревізіонізм щодо ключових елементів української національної пам'яті. Публічна активність Штефанова О.А. та серія його лекцій у Європі підтверджують, що він сприяє поширенню проросійських наративів серед молоді та діаспори, спотворює

історичну правду, підриває інформаційний суверенітет України та створює реальну загрозу національній безпеці.

Таким чином, Штефанов О.А:

- своїми діями і публічними заявами підтримує агресію (акти агресії) проти України, окупацію українських територій державою-агресором (державою-окупантом);

- заперечує та ставить під сумнів суверенітет та територіальну цілісність України, визнаний факт агресії проти України;

Штефанов О.А. є російським блогером та автором онлайн-контенту на історично-політичні теми (канал у відеохостингу «Youtube»@alexandrshtefanov, присвячений історії російсько-українських відносин (має понад 560 тис підписників)), у своїх виступах сприяє поширенню проросійських наративів серед молоді та російськомовної діаспори, вдається до маніпулювання суспільною думкою щодо російсько-української війни, спотворює історичну правду, делегітимізує українську державність, підриває інформаційний суверенітет України та створює реальну загрозу національній безпеці.

З огляду на вимоги законодавства України, з метою забезпечення інформаційної безпеки України, необхідним та обґрунтованим є включення Штефанова О.А. до Переліку.

Відповідно до Стратегії інформаційної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 28.12.2021 № 685/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про стратегію інформаційної безпеки» (далі - Стратегія), Національна рада відповідно до компетенції бере участь у забезпеченні захисту українського інформаційного простору від пропагандистської аудіовізуальної продукції держави-агресора, сприяє розповсюдженню українського телерадіомовлення на тимчасово окупованих територіях України.

Серед стратегічних цілей Стратегії зазначено протидію дезінформації та інформаційним операціям, насамперед держави-агресора, спрямованим, серед іншого, на ліквідацію незалежності України, повалення конституційного ладу, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, пропаганду війни, насильства, жорстокості, розпалювання національної, міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі та ненависті, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини.

Досягнення цілей Стратегії здійснюється у тому числі шляхом:

ужиття заходів щодо запобігання та протидії поширенню дезінформації та деструктивної пропаганди стосовно європейської та євроатлантичної інтеграції України;

унеможливлення розповсюдження та демонстрації інформаційних та аудіовізуальних продуктів (продукції), проведення гастрольних заходів, що популяризують або пропагують державу-агресора та її органи влади, представників органів влади держави-агресора та їхні дії, що створюють позитивний образ держави-агресора, виправдовують чи визнають правомірною окупацію території України, містять заклики до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни,

екстремізму, сепаратизму, комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їхньої символіки, насильства, жорстокості, розпалювання національної, міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі і ненависті, вчинення терористичних актів, посягання на права та свободи людини і громадянина тощо.

Правові підстави для включення Штефанов О.А. до Переліку:

Згідно з пунктами 1, 4 частини другої статті 126 Закону України «Про медіа» до Переліку включаються фізичні особи (крім осіб, які мають виключно українське громадянство), в тому числі після їх смерті або оголошення померлими, які:

- будь-якими заявами та/або іншими діями підтримали агресію (акти агресії) проти України, окупацію українських територій державою-агресором (державою-окупантом);

- заперечують або ставлять під сумнів існування українського народу (нації) та/або української державності, та/або української мови, суверенітет або територіальну цілісність України, визнаний факт агресії проти України чи факти вчинення воєнних злочинів на території України службовцями збройних сил, інших органів та формувань, визначених пунктом 2 цієї частини.

Здійснивши офіційний моніторинг і аналіз поширюваної інформації, враховуючи публічну пропагандистську діяльність Штефанова О.А., спрямовану на маніпулювання суспільною думкою щодо російсько-української війни, поширення наративів, які легітимізують окупацію Криму, пропонують «заморозку» військових дій на вигідних для рф умовах, спотворюють історичну правду, підривають інформаційний суверенітет України, що створює загрозу національній та міжнародній безпеці, територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України, керуючись частиною другою статті 126 Закону України «Про медіа», Національна рада

ВИРІШИЛА:

1. Включити Штефанова Олександра Андрійовича до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці.
2. Звернутися до Міністерства культури України щодо внесення Штефанова Олександра Андрійовича (рос. Штефанова Александра Андреевича) до Переліку осіб, які створюють загрозу національній безпеці.
3. Копію цього рішення надіслати Міністерству культури України.
4. Виконання цього рішення покласти на департамент контролю, аналізу, стратегічного та регіонального розвитку, юридичне управління.
5. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національної ради М. Онопрієнка.

Перший заступник голови **/підпис/** **Валентин КОВАЛЬ**

Відповідальний секретар **/підпис/** **Олена НІЦКО**